

Samen bouwen ^{aan een} duurzame toekomst

Coalitieakkoord

2022
-
2026

SGP | Rhenens Belang | D66 | CDA

Inleiding

Rhenen is een aantrekkelijke gemeente. Door haar rijke geschiedenis, historische binnenstad, ondernemerschap, het culturele en kerkelijke leven. Door de ligging aan de Rijn en de prachtige natuur. En door de verschillende kernen met ieder een eigen karakter. En vooral door de inwoners die samen zorgen voor een warme samenleving. Een samenleving waar iedereen welkom is en we ruimhartig omkijken naar mensen in nood.

Wij zijn trots dat we komende jaren verder mogen bouwen aan deze mooie gemeente. We werken aan een duurzame, ondernemende en sociale toekomst. Elke inwoner doet ertoe. We willen een inclusieve samenleving zijn. Er is bij ons geen ruimte voor discriminatie en buitensluiten. We werken aan een gemeente waar kernen en buitengebied met elkaar in verbinding staan. Juist deze combinatie zorgt ervoor dat onze gemeente een fijne plek is om te leven.

De thema's die we in dit akkoord benoemen zijn de komende periode belangrijk. In dit akkoord geven we de hoofdlijnen aan. Het college van burgemeester en wethouders vertaalt dit akkoord in een collegeprogramma met een planning en financiële paragraaf. Bij deze vertaling wordt zowel de volledige raad als de samenleving betrokken. De voortgang van het collegeprogramma wordt jaarlijks geëvalueerd.

Samen doen, bestuursstijl en organisatie

Net als elke gemeente in Nederland staat ook Rhenen voor uitdagingen zoals klimaatverandering, krapte op de woningmarkt en dezelfde kansen voor iedereen en maatwerk waar dat nodig is. Al die uitdagingen vragen om ruimte. Wij hebben vertrouwen in de kracht van Rhenen, Elst en Achterberg. We doen het samen met waardering voor iedereen. We maken samen plannen om voor een goede toekomst en staan ook open voor nieuwe ideeën van anderen. Dit coalitieakkoord laat daarom ruimte om samen aan de slag te gaan. Dit doen we met alle partijen in de gemeenteraad en met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We werken met hen en met onze partners in de regio aan een waardevolle toekomst.

Een Visie op de toekomst van Rhenen is daar een onderdeel van. Veel mensen in onze gemeente hebben daar al over mee gedacht. Met al die ingrediënten komen we in het begin van de nieuwe bestuursperiode in de raad tot een Visie op Rhenen 2035.

We gaan in Rhenen steeds uit van wat al goed is, wie zich al inzet en welke acties het waard zijn om op door te bouwen. We kijken wie er mee wil doen om het nog beter te maken. We hebben dus een positieve grondhouding. We zijn waardierend en respectvol. Er zijn voor inwoners mogelijkheden om in een vroege fase mee te doen en te denken. We werken vanuit de bedoeling, werken graag samen, nemen verantwoordelijkheid en geven vertrouwen. Bij het participatieproces geven we meer aandacht aan de voorspelbaarheid en openheid. We hebben daarbij oog voor de onderlinge verhoudingen tussen de raad en de samenleving. En voor de verhoudingen en tussen de raad en het college. Dualisme is de basis van deze verhoudingen. We geven de ruimte aan ieder orgaan om hun rol op goede constructieve wijze te vervullen.

Rhenen is onderdeel van veel netwerken in de regio, in de provincie en in het land. We dagen onze partners uit om samen stappen te zetten bij de opgaven waar we voor staan. Of het gaat om het bouwen van woningen, de bereikbaarheid, de verduurzaming of een gezonde economie, we hebben elkaar nodig om onze ambities waar te maken.

De dienstverlening is digitaal waar het kan en er is persoonlijk contact waar nodig. Communiceren doen we zo helder mogelijk. Wij zijn voor iedereen bereikbaar. We zetten in op moderne dienstverlening die aansluit bij wat de inwoners van ons verwachten. Inwoners mogen van ons verwachten dat we toegankelijk en benaderbaar zijn. We zijn realistisch, wekken geen verwachtingen die we niet waar kunnen maken en zijn open over onze keuzes. We brengen focus aan en werken resultaatgericht. We zijn helder over onze kaders, doelen en prioriteiten en zorgen ervoor dat we steeds waarde toevoegen.

Hier gaan we mee aan de slag:

- We maken zo goed mogelijk gebruik van de kennis en capaciteit van de samenleving.
- Bij het maken en uitvoeren van ons beleid hebben we aandacht voor alle doelgroepen.
- We zijn helder en voorspelbaar over onze processen en over de gelegenheid voor participatie.
- Participatie is voor ons geen bijzaak. Binnen de formatie is er ruimte gevonden voor een halve participatie adviseur waarmee we een verbeterslag gaan maken.
- We vervullen een actieve rol in de verschillende netwerken.
- We stellen aan het begin van de raadsperiode een toekomstvisie op Rhenen 2035 vast.
- We maken een Visie op de gemeentelijke dienstverlening en voeren deze uit.
- We onderzoeken steeds waar we regels kunnen verminderen, de regels die overblijven zijn helder, begrijpelijk en voegen waarde toe.

SGP

Rhenen - Elst - Achterberg

Namens SGP fractie
Ondertekend door:
Bart van der Tang

Namens RB fractie
Ondertekend door:
Geertje Wiesenecker

Namens D66 fractie
Ondertekend door:
Caroline Folmer

Namens CDA fractie
Ondertekend door:
Bert Fintelman

Toekomstbestendig en betaalbaar wonen

We gaan voortvarend werken aan de ambities uit onze woonvisie die voor ons richtinggevend is. In deze visie staat dat iedere inwoner van de gemeente Rhenen een geschikte, duurzame en betaalbare woning heeft. En dat deze woning staat in een groene, gezonde leefomgeving. Een leefomgeving die past bij het karakter van Rhenen met aandacht voor ontmoeting én die goed bereikbaar is.

Dit is geen makkelijke opdracht: er is een groot woningtekort in Rhenen, er is maar weinig ruimte om deze woningen te bouwen. Daarbij komen de stikstofproblematiek, groeiende krapte op de arbeidsmarkt en sterk stijgende bouwkosten. Vanuit het Rijk neemt de druk toe om snel meer woningen te bouwen.

Het is zaak dat we de bouw van woningen mogelijk maken. We onderzoeken mogelijkheden van woningbouw in de bestaande kernen. We doen mee met zorgvuldig onderzoek naar grootschalige woningbouwontwikkeling in regionaal Foodvalley verband. Zo houden wij als gemeente zelf de regie op de uitwerking van de woningbouwopgave. In de Verstedelijkingsstrategie Arnhem/Nijmegen en Foodvalley is "de Nieuwe Meent" aangewezen als mogelijke woningbouwlocatie in Rhenen. Woningbouw in de Nieuwe Meent is geen uitgemaakte zaak. Hiervoor is verder onderzoek nodig en een oplossing voor het mobiliteitsvraagstuk is voor ons een voorwaarde.

We zijn een open en verwelkomende samenleving. We willen ruimhartig zijn naar onze eigen inwoners en naar vluchtelingen. We vinden de opvang van vluchtelingen een morele plicht. We erkennen dat dit soms extra druk op kan leveren op de woningmarkt.

Hier gaan we mee aan de slag:

- We houden onze woonvisie actueel en houden ontwikkelingen op de woningmarkt met veel aandacht in de gaten. We anticiperen daarbij zoveel mogelijk op het nieuwe Rijksbeleid zoals beschreven in de Nationale Woon- en Bouwagenda.
- We werken, binnen de regio Foodvalley, samen met alle betrokken partijen om versneld voldoende betaalbare woningen te kunnen bouwen.
- We doen onderzoek naar inbreidingsmogelijkheden in onze kernen. We kijken samen met Rhenam wonen naar herstructurering. Bij inbreiding zorgen we voor vergroening bijvoorbeeld door gevelbeplanting, groene daken, halfopen verharding en bomen met groene boomspiegels.
- We zorgen ervoor dat alle woningen in Rhenen toekomstbestendig worden gebouwd. Daarom onderzoeken er de mogelijkheid om ons aan te sluiten bij het Convenant Duurzaam Bouwen.
- We gaan meer regie voeren op de woningbouw in Rhenen. We willen dat er sneller een ontwikkelkader voor onze eigen gronden is.
- Waar het kan willen we een actiever grondbeleid voeren, waarbij we de financiële risico's zo laag mogelijk houden. We willen mogelijkheden van erfpacht en/of koopgarantconstructies voor goedkope woningbouw onderzoeken.
- We gaan beleid maken om beter gebruik te maken van de bestaande woningen. We kijken dan vooral naar win-win situaties in relatie tot het sociaal domein. Voorbeelden hiervan zijn het splitsen van woningen, inwoning van meerdere huishoudens (bv kangoeroewoningen).
- We onderzoek mogelijkheden van erfdelen en andere vernieuwende woonvormen en ontwikkelingen.
- We hebben aandacht voor verschillende (kwetsbare) doelgroepen. We onderzoeken of we kunnen zorgen voor meer betaalbare woningen. Daarnaast onderzoeken we of we snel meer (flex)woningen (op tijdelijke plekken) kunnen bouwen. Deze woningen kunnen een oplossing bieden voor de opvang van vluchtelingen, voor jongeren en andere inwoners die met spoed een betaalbare woning zoeken.
- We gaan verder in gesprek met zorgpartijen om een oplossing te zoeken voor de grote vraag naar wonen en zorg (vooral voor ouderen).
- We zoeken actief naar mogelijkheden voor woonvormen voor ouderen, bijvoorbeeld hofjeswoningen, mantelzorgwoningen en een kleinschalige locatie voor 24-uurszorg.
- We maken gebruik van de wettelijke mogelijkheden om bij het toewijzen van woningen voorrang te geven aan eigen inwoners. Dat doen we vooral voor starters en om de doorstroming te bevorderen.
- We onderzoeken of we gebruik kunnen maken van financiële middelen en hulp van het Rijk, de provincie en de regio Foodvalley om onze ambtelijke capaciteit uit te breiden. Dat doen we om de grote opgaven en het aangescherpte Rijksbeleid uit te kunnen voeren.

Duurzaam en groen leven

We hebben de ambitie in 2040 energieneutraal te zijn. De stappen hiervoor staan in onze gemeentelijke routekaart. Ook willen we klimaatneutraal zijn in 2050. We gebruiken zo min mogelijk aardgas om richting het landelijke doel aardgasvrij in 2050 te gaan.

In Rhenen doen we dit door zoveel mogelijk energie te besparen. En door wat we dan nog nodig hebben duurzaam op te wekken, bijvoorbeeld met zonnepanelen. Wat daarbij helpt is onze gemeentelijke lening Duurzaam Wonen. We zorgen dat iedereen mee kan doen, ook de inwoners die niet de middelen hebben om zelf hun woning te verduurzamen.

We werken aan de warmtetransitie om minder aardgas nodig te hebben. Bij alternatieve oplossingen houden we goed in de gaten dat het ook duurzame oplossingen zijn. Innovatieve oplossingen worden waar het kan toegepast. We beginnen hiervoor met de twee aangewezen startwijken uit de Transitievisie Warmte; Achterberg en Remmerden.

We gaan voor uitvoering van het huidige bod in Regionale Energie Strategie, de RES 1.0. Daarin staan de plannen voor het grootschalig en duurzaam opwekken van elektriciteit en voor het duurzaam verwarmen van onze huizen en andere gebouwen. Hierin nemen we onze verantwoordelijkheid, waarbij we extra aandacht hebben voor het belang van onze eigen inwoners. De komende periode onderzoeken we mogelijke locaties waar duurzame energie kan worden opgewekt.

Naast zon op dak kijken we allereerst naar mogelijkheden voor zon op restgronden. Bijvoorbeeld als overkapping van parkeerplaatsen en langs het spoor. Ook lokale participatie (meepraten en mee profiteren) is een voorwaarde, zodat zoveel mogelijk Rhenense inwoners mee kunnen doen. Het bestaande initiatief bij Remmerden sluiten we niet uit. We willen een kleiner oppervlak waarmee we voldoen aan de RES. Onze voorkeur gaat uit naar een veld met zoveel mogelijk aansluiting aan het industrieterrein. Voor de andere initiatieven, zoals het initiatief bij de Nude, is het in-stand-houden van de primaire agrarische functie van groot belang. Deze vruchtbare landbouwgrond kan een dubbele functie krijgen, bijvoorbeeld door teelt van zacht fruit onder zonnepanelen. Uit verder onderzoek moet dit blijken. Op dit moment vormt de netcongestie een hindernis voor de (grootschalige) opwek van duurzame energie. Hier willen we oplossingen voor vinden en we pakken daarop de regie.

Ook in Rhenen hebben we problemen met gevolgen van klimaatverandering als wateroverlast, hittestress en droogte. Oplossingen hiervoor liggen in het vergroenen van onze woonwijken en goed omgaan met (hemel)water. Onze inwoners vragen wij ook hun verantwoordelijkheid hierin te nemen. We zoeken naar manieren om meer biodiversiteit aan te brengen in de gemeentelijke plantvakken. Natuurlijke ontwikkeling staan we toe. Door voorbeeldtuinen, bijvoorbeeld de heuvelrugtuin aan de Herenstraat, moedigen we bewoners aan om hun tuin te vergroenen.

Circulariteit wordt steeds belangrijker. Onder andere komt er steeds meer aandacht voor de circulariteit van afvalstoffen. Het gaat niet alleen om het bronscheidingspercentage, maar ook om het recycling percentage. Met het resultaat van onze evaluatie van het eerste jaar van het afval- en grondstoffenbeleid en die van het afval brengstation, kijken hoe we de belangrijkste doelen kunnen halen.

Verduurzamen kunnen we alleen als we het samen doen. Samen met onze inwoners en bedrijven. En met andere partijen, als Rhenam, netbeheerders en Waterschappen. Zo maken we gebruik van alle kennis die er al is. En wordt het niet alleen ons doel, maar werken we samen aan een steeds duurzamer Rhenen.

Hier gaan we mee aan de slag:

- We zoeken naar de meest effectieve en haalbare oplossingen om de verduurzamingsopgave te realiseren.
- Om mee te gaan met de nieuwe ontwikkelingen actualiseren we onze routekaart en we maken een nieuwe zonneladder.
- We zetten actiever in op energiebesparing. Dit doen we samen met ons energieloket en energiecoaches. We blijven inwoners ontzorgen bij het verduurzamen van hun woningen.
- We gaan in gesprek met netbeheerders op zoek naar oplossingen voor de netcongestie. We zoeken naar realistische en innovatieve oplossingen als opslag in accu's en nieuw in ontwikkeling zijnde technieken.
- We sluiten aan bij het rijksbeleid en we beschrijven een ambitieniveau om stevige stappen te zetten voor het verbeteren van het labelniveau voor woningen en bedrijven.
- Zowel bij nieuwbouw als bij bestaande bouw hebben we de ambitie om zon op dak te verhogen. We houden de voortgang bij.
- Onze lening Duurzaam Wonen brengen we actief onder de aandacht van onze inwoners.
- We helpen mensen met een kleine beurs met het besparen van energie. Dit met inzet van duurzame klussers, die met makkelijke energiebesparende maatregelen helpen.
- We willen zo min mogelijk aardgas gebruiken. Hiervoor zoeken we naar haalbare oplossingen. Eerst besparen en isoleren, waar het kan een (hybride)warmtepomp en zelf duurzame energie opwekken. Ook kijken we naar innovatieve oplossingen als warmte uit de Rijn en rioolwater. Belangrijk is dat het betaalbaar blijft voor onze inwoners.
- We willen kleine windmolens mogelijk maken. Bijvoorbeeld op een boerenerf, waarmee de bedrijfsvoering energieneutraal kan worden. We zijn terughoudend met grote windmolens.
- Als gemeente nemen we onze voorbeeldrol en verduurzamen we onze eigen gebouwen. We laten scans uitvoeren om te zien hoe we energieneutraal kunnen worden.
- We zoeken uit hoever we al zijn in het halen van onze doelen. We zorgen voor een nulmeting zodat we weten waar we staan en hoe we verder kunnen gaan.
- We verbeteren de biodiversiteit in bomenlanen en plantvakken en stimuleren plannen voor biodiversiteit. We gaan verder met het klimaatbestendig maken van onze openbare ruimte. We herijken het bestaande bosbeleid en maken een aangepast beheerplan voor Kwintelooijen.
- We gaan actief aan de slag om mensen te verleiden en te helpen om hun tuinen te vergroenen en ontstenen. Bijvoorbeeld via Heuvelrugtuinen. We zetten in op het afkoppelen van hemelwater bij reconstructies van wegen en in tuinen. Dit doen we samen met de afkoppelcoaches.
- We stimuleren afvalscheiding. We zetten in op zo weinig mogelijk afval en zoveel mogelijk hergebruik. We zorgen dat we dit doen tegen zo laag mogelijke kosten.
- Voor het afvalbrengstation Remmerden stellen we een visie 2.0 op, die de circulariteit ten goede komt.
- We starten met een adviesraad duurzaamheid. De leden zijn een brede afspiegeling van de Rhenense samenleving. Zo kunnen mensen met verschillende meningen meedenken en gebruiken we alle kennis die er al is.
- We organiseren een regionale markt voor verduurzaming van landgoederen.
- We stellen financiële middelen beschikbaar om deze ambities waar te maken.

Duurzame Mobiliteit en bereikbaarheid

Rhenen, Elst en Achterberg hebben elke hun ontwikkelingen en knelpunten op het gebied van duurzame mobiliteit en bereikbaarheid. Goede mobiliteit en bereikbaarheid is belangrijk voor de leefbaarheid. Er is een aantal grote thema's die gevolgen hebben voor de mobiliteit, zoals de Rijnbrug, de verstedelijking, de vraag om meer ruimte voor de wandelaars en fietsers en hoge parkeerdruk die woningontwikkeling in de weg zit.

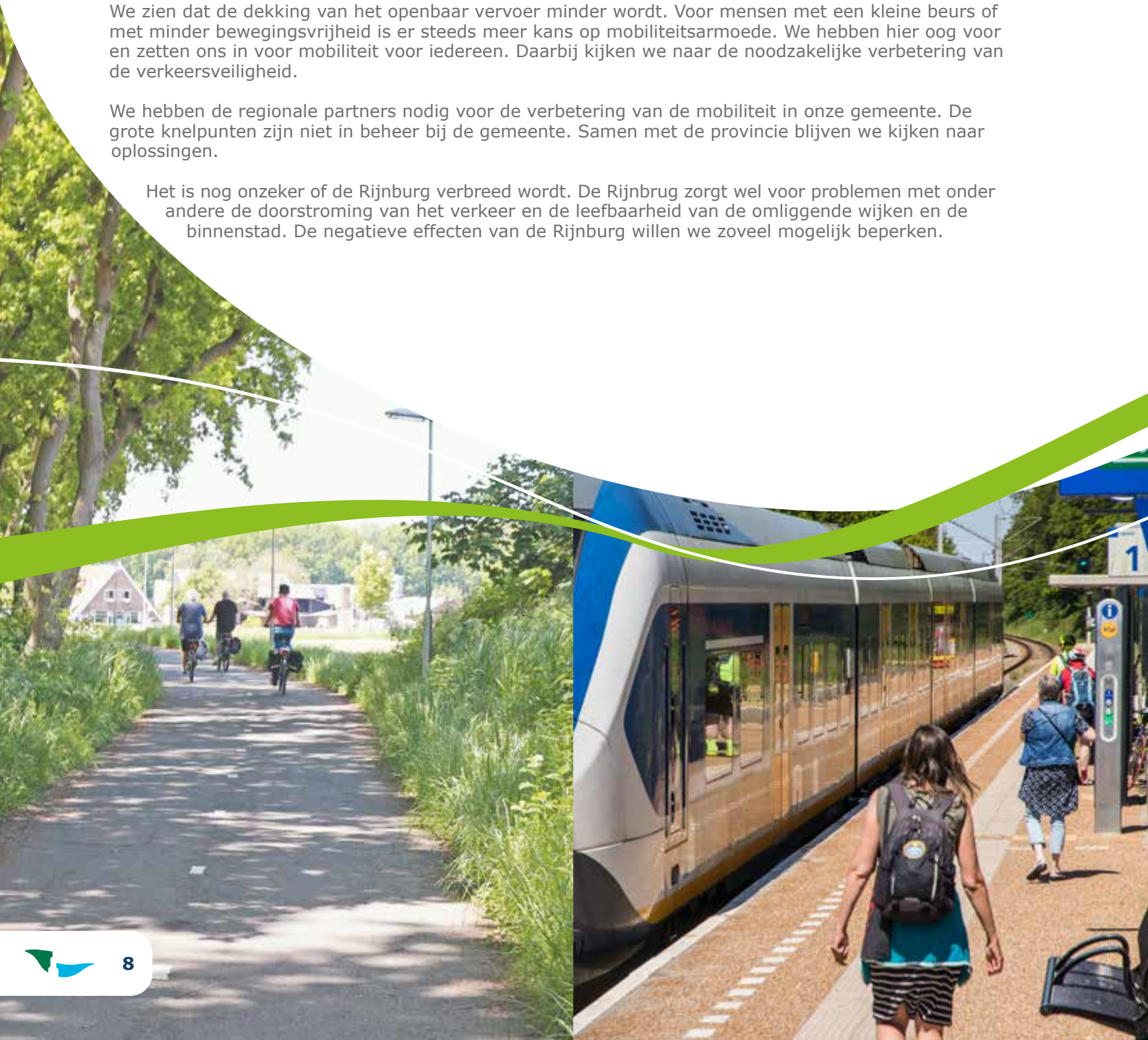
Door de hoge woningprijzen wonen mensen steeds verder van hun werk af. Er komen veel woningen bij, wat meer verplaatsingen betekent. Dat past niet allemaal op het wegennet. Inzetten op duurzame mobiliteit is noodzakelijk. Dit doen we samen met de regio in het regionaal mobiliteitsplan. Dat is de regionale uitwerking van de mobiliteitsopgaven uit het klimaatakkoord.

We ontwikkelen een eigen mobiliteitsplan. Dat bestaat uit vier themaplannen: duurzame mobiliteit & parkeren, fiets en (regionaal) fietsnetwerk, ov & knooppuntontwikkeling en logistiek. We starten met de plannen voor fiets en ov. We maken deze periode een start met de uitvoering van de plannen.

We zien dat de dekking van het openbaar vervoer minder wordt. Voor mensen met een kleine beurs of met minder bewegingsvrijheid is er steeds meer kans op mobiliteitsarmoede. We hebben hier oog voor en zetten ons in voor mobiliteit voor iedereen. Daarbij kijken we naar de noodzakelijke verbetering van de verkeersveiligheid.

We hebben de regionale partners nodig voor de verbetering van de mobiliteit in onze gemeente. De grote knelpunten zijn niet in beheer bij de gemeente. Samen met de provincie blijven we kijken naar oplossingen.

Het is nog onzeker of de Rijnbrug verbreed wordt. De Rijnbrug zorgt wel voor problemen met onder andere de doorstroming van het verkeer en de leefbaarheid van de omliggende wijken en de binnenstad. De negatieve effecten van de Rijnbrug willen we zoveel mogelijk beperken.

Hier gaan we mee aan de slag:

- We zetten ons in voor een daadkrachtige oplossing van de Rijnbrugproblematiek. We lossen de knelpunten rond de brug samen met de regionale stakeholders op.
- Samen met provincie Utrecht ontwikkelen we een oplossing voor de problematiek bij de kruising Achterbergsestraatweg. We verbeteren dan ook de fietsverbinding tussen Achterberg en Rhenen.
- Het oplossen van mobiliteit is een belangrijke voorwaarde voor het bouwen van nieuwe huizen in Rhenen. De uitvoering van de verstedelijkingsstrategie zorgt voor extra verkeersdruk uit andere gemeenten. We voorkomen dat er problemen ontstaan.
- We onderzoeken de mogelijkheden om de doorgaande regionale route door Rhenen te verleggen.
- We blijven aandacht vragen voor de veiligheid van de brug.
- We verbeteren de (regionale) fietsverbindingen en hebben daarbij aandacht voor de verschillende gebruikers met verschillende snelheden.
- Bij de fietsverkeersroutes in de regio en in het Binnenveld is fietsverkeersveiligheid een prioriteit.
- In het Binnenveld komt betere bewegwijzering voor fietsers.
- We kijken naar de mogelijkheden voor een brug voor langzaam verkeer over het Spoorgat.
- We werken met Wageningen, Ede en Veenendaal een plan uit om sluipverkeer in het Binnenveld tegen te gaan.
- We blijven in gesprek met scholen in de gemeente en leggen schoolzones aan waar nodig. We helpen de scholen bij verkeersonderwijs, zoals het praktisch verkeersexamen.
- Bij aanpassingen van wegen is 30 km per uur het uitgangspunt binnen de bebouwde kom. Alleen waar nodig is dit 50 km per uur.
- We zetten ons in voor verbetering van de buslijn tussen Veenendaal-De Klomp, Rhenen en Kesteren. Dan wordt ook de ov-verbinding richting Nijmegen verbeterd. We kijken of de dekking van haltes (afstand tot de haltes) beter kan. Inwoners en bezoekers van de onze gemeente kunnen dan vaker het ov (inclusief de nachtbus) gebruiken.
- We komen met een pilot voor deelauto's.

Sterke en vitale samenleving

Iedereen is anders. Inwoners van Rhenen, Elst en Achterberg hebben andere behoeften en wensen. Die wensen en behoeften verschillen per kern, per buurt en per mens. Los van iemands leeftijd, achtergrond of de situatie waar je mee te maken hebt; iedereen verdient gelijke kansen. Of het nu gaat om gezinnen en kinderen die opgroeien in armoede, inwoners met een beperking, inwoners met een migratieachtergrond of ouderen die een extra steuntje in de rug nodig hebben. Wij vinden het belangrijk dat iedere inwoner echt mee kan doen in de samenleving. Inclusie is een belangrijk onderdeel van onze visie op het sociaal domein. We gaan uit van de eigen kracht van mensen, de samenredzaamheid van de samenleving en de saamhorigheid in de wijken en kernen. Daar waar (tijdelijk) hulp of ondersteuning nodig is, is de gemeente er als vangnet. We werken vanuit de bedoeling. We bieden maatwerk waarbij de inwoner centraal staat niet de regel. We luisteren naar de vraag, kijken naar mogelijke onderliggende problemen en werken oplossingsgericht.

In Rhenen gaat het in verhouding goed met onze inwoners. Maar we zien ook uitdagingen om de zorg en het voorzieningenniveau kwalitatief en financieel op orde te houden. Samen met de raad, onze inwoners en maatschappelijke partners maken we een herijking van de visie op het sociaal domein. Dat doen we zodat we, ook in de toekomst, onze inwoners kunnen blijven stimuleren en faciliteren bij het voorkomen van problemen zoals eenzaamheid en het ontbreken van digitale vaardigheden. We willen passende ondersteuning blijven bieden waar nodig.

We hebben speciale aandacht voor de wettelijke taken en de beheersbaarheid van de financiën. De Wet WAMS (wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein) de hervormingsagenda van de Jeugdwet, de veranderingen in de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Participatiewet hebben invloed op de dienstverlening.

Er zijn trends en ontwikkelingen waar we de komende jaren rekening mee houden. Zoals de krapte op de arbeidsmarkt. Daardoor ontstaat een tekort aan zorgpersoneel wat weer zorgt voor olopende wachtlijsten. Inwoners van Rhenen bieden in verhouding vaak mantelzorg. We willen ervoor waken dat deze mantelzorgers overbelast raken. Het is steeds lastiger om vrijwilligers te vinden. De economie stijgt, maar de mensen met een laag inkomen hebben het steeds zwaarder. Dat komt door de waardevermindering (van geld) en stijgende energieprijzen. Het risico op schulden ligt op de loer, en dat zorgt voor stress en gezondheidsproblemen. Nieuwe technieken en digitalisering maken het leven steeds makkelijker, maar het brengt ook nieuwe uitdagingen met zich mee. Niet iedereen is even digitaal vaardig en weerbaar. Cybercriminaliteit, game verslaving en eenzaamheid kunnen het gevolg zijn. Dit willen we voorkomen.

Een kind dat goed onderwijs krijgt, krijgt kansen voor de toekomst. Schooluitval en thuiszitten moeten worden voorkomen. Een school moet een veilige, gezonde en inspirerende omgeving zijn. Goede schoolgebouwen dragen daaraan bij. Scholen zijn een belangrijke maatschappelijke schakel. Het is belangrijk dat er verbinding is tussen scholen, kinderopvang, gemeente, verenigingen en bedrijven. Wij zetten ons daarvoor in.

Hier gaan we mee aan de slag:

- We herijken de visie op het sociaal domein, daarin hebben we aandacht voor de verschillende levensfasen. De toenemende armoede is een belangrijk onderwerp in deze visie.
- We stimuleren en faciliteren een stevige sociale basis in alle kernen. Dat betekent dat er voor iedereen toegankelijke voorzieningen zijn gericht op bewegen, welzijn, (vrije)tijdsbesteding, ontmoeten en (digitaal) meedoen (Zoals Talenhouse en werkplaats de Steiger).
- We hebben extra aandacht voor wijken waar de leefbaarheid een grotere investering verdient.
- We spelen vroeg in bij signalen van jeugdproblematiek en bieden proactief hulp.
- We bieden proactief ondersteuning aan inwoners met (beginnende) schulden. Daarbij werken we samen met lokale vrijwilligersorganisaties en signaalpartners zoals de woningcorporatie.
- We verlagen drempels en vergroten de vindbaarheid van regelingen en sociale voorzieningen.
- Als er aanwijzingen zijn van discriminatie of buitensluiten dan ondernemen we actie. We nodigen iedereen uit ons op de hoogte te stellen als hier sprake van is.
- We waarderen, stimuleren en faciliteren vrijwilligerswerk en werken samen. We maken vraag en aanbod van vrijwilligerswerk inzichtelijk en maken verbinding tussen beide partijen mogelijk.
- We ondersteunen en waarderen mantelzorgers en coördineren dit vanuit het mantelzorgknooppunt.
- We organiseren de toegang tot jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning integraal waar het moet en enkelvoudig als het kan.
- We zetten in op duurzame oplossingen bij inwoners met ingewikkelde en langdurige problematiek. Hierbij gaan we niet gebruikelijke oplossingen niet uit de weg.
- We geven keuzevrijheid in het aanbod van (gecontracteerde) zorg, passend binnen de financiële kaders.
- We gaan monitoren met indicatoren en sturen op maatschappelijke effecten en resultaten.
- We maken deze periode een huisvestingsplan voor het onderwijs.
- We geven prioriteit aan het versterken van de samenwerking van gemeenten, kinderopvang scholen en andere maatschappelijke schakels.

Gezonde en verbonden samenleving

Een veilige en gezonde leefomgeving draagt bij aan het geluk en welzijn van onze inwoners. Sport en beweging zorgen ervoor dat mensen elkaar ontmoeten, dat zij zich kunnen ontspannen en ontwikkelen. Het draagt bij aan de preventie van ziekte. We willen onze inwoners en zeker onze jeugd op een makkelijk bereikbare manier kennis laten maken met sport.

Uit onderzoek blijkt dat maar liefst 84% van de Rhenense inwoners een goede tot zeer goede gezondheid ervaart. Toch blijkt dat ruim 48% van de inwoners tussen 19 en 65 jaar niet aan de beweegnorm voldoet. Bewegen draagt bij aan een goede gezondheid en verkleint het risico op chronische ziekten en houdt mensen fit. In de groep 65 jaar en ouder heeft 56% overgewicht.

Uit diverse onderzoeken blijft dat de coronacrisis een negatieve impact heeft op de mentale gezondheid van jongeren. Bewegen helpt om stress te verminderen, verkleint het risico op chronische ziekten en houdt mensen fit.

In het preventieakkoord en het sport- en beweegakkoord stimuleren we daarom een gezonde leefstijl en nodigen we iedereen uit om te bewegen. Dit doen we met faciliteiten en we ontwikkelen een leefomgeving die een gezonde leefstijl mogelijk en gemakkelijk maakt.

Hier gaan we mee aan de slag:

- We voeren het preventieakkoord en het sport –en beweegakkoord verder uit met alle partners die deze akkoorden hebben ondertekend. Aandacht voor gezonde voeding is hier een onderdeel van.
- We werken aan een veilige leefomgeving en een omgeving die uitnodigt om te ontmoeten en te bewegen. Een omgeving die uitnodigend is voor jongeren en toegankelijk voor ouderen.
- Sport en cultuur is toegankelijk voor alle jongeren ook voor minima (met een inkomen tot 130% van het sociaal minima).
- We streven naar multifunctionele sportaccommodaties.

Cultuur en Recreatie

Onze natuur is uniek maar ons erfgoed ook. Dat willen we graag goed overbrengen aan onze inwoners en bezoekers. De vele lokale mogelijkheden om te recreëren, dragen bij aan de leefbaarheid voor de inwoners. Daarnaast trekt het bezoekers aan als dag-bestemming of voor een kort verblijf. De bezoekers dragen op hun beurt ook bij aan het voorzieningenniveau, wanneer zij lokaal geld uitgeven. Wij vinden het van belang dat de verhouding tussen inwoner en bezoeker passend is binnen de schaal van Rhenen. Kunst en cultuur hebben een verbindende functie in onze samenleving. Rhenen heeft veel inwoners die meedoen aan cultuur. Veel mensen genieten ervan en worden erdoor geïnspireerd.

We streven naar kwaliteitstoerisme. Dit betekent dat de bezoekersstroom en recreatieve activiteiten draagvlak hebben bij de leefomgeving: natuur, milieu en inwoner. In de vastgestelde beleidsvisie recreatie en toerisme (looptijd 2021-2025), staat hoe de gemeente kwaliteitstoerisme wil stimuleren en faciliteren. Het bijbehorende uitvoeringsprogramma vertaalt de visie naar de praktijk via actiepunten. Het uitvoeringsprogramma wordt elke twee jaar geëvalueerd.

We werken actief samen met lokale en regionale partners op het gebied van marketing, recreatieve infrastructuur en natuur(behoud). Met gezamenlijke kracht kunnen we gemeenschappelijke uitdagingen en doelstellingen daadkrachtig oppakken. Rhenen heeft veel waardevol erfgoed. Van landgoederen tot de mooie binnenstad in de Delftse schoolstijl.

Hier gaan we mee aan de slag:

- We moedigen onze inwoners aan om van het lokale vrijetijdsaanbod te genieten.
- We geven een extra impuls aan muziekonderwijs en cultuurbeoefening voor kinderen.
- We versterken actief de samenwerking met terreinbeheerders en landgoedeigenaren. We streven naar een passende balans tussen natuurbehoud en recreatie.
- Een eenduidig en regionaal aangesloten netwerk van wandel- en fietsroutes, in samenwerking met het Routebureau Utrecht.
- We verkennen de mogelijkheden om duurzame mobiliteit rondom de recreatiegebieden en toeristische trekpleisters te stimuleren. De fiets of het openbaar vervoer heeft de voorkeur in plaats van de auto.
- We stimuleren verbinding tussen ondernemers, vrijwilligers en organisaties die zich richten op recreanten en toeristen. We brengen de belanghebbenden bij elkaar om daarna samen te werken aan gemeenschappelijke opgaven.
- We blijven investeren in recreatie en toerisme. Hier worden de inkomsten uit toeristenbelasting voor ingezet. Daarnaast onderzoeken we mogelijkheden waarbij de eindgebruiker meebetaalt aan beheer en onderhoud.
- Een kwaliteitsimpuls van de passantenhaven, het bijbehorende rivieroevergebied en de Loswal en omgeving is noodzakelijk. We koersen op ontwikkelingen waarbij we rekening houden met het rivierenlandschap. Daarnaast blijft het gebied openbaar toegankelijk voor alle inwoners.
- We ondersteunen en stimuleren ondernemers bij behoud en verbeteren van het karakteristieke gezicht van de binnenstad met de wederopbouwstijl.
- We maken beleid voor erfgoed.
- We onderzoeken de mogelijkheid voor een openbare toiletvoorziening in het centrum.

Ruimte voor ondernemerschap

De lokale economie en een gezond ondernemersklimaat vinden wij belangrijk voor onze gemeente. Dit draagt namelijk bij aan de vitaliteit van onze samenleving. Ruimte voor onze ondernemers is een randvoorwaarde. De gemeente neemt hierin regie en heeft een rol in ondersteuning en facilitering. Goede locaties voor het starten, uitbreiden en verplaatsen van bedrijven zijn belangrijk om een sterke lokale economie te behouden en te versterken. De economische agenda is de basis voor onze inzet.

Na de covidcrisis staan onze ondernemers voor nieuwe uitdagingen. Denk aan het grondstoffentekort, hogere prijzen en personeelstekorten. Wat de gevolgen zullen zijn en hoe die precies uitpakken op de lange termijn is nog onduidelijk. Wij zien een kans voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. We gaan ons inzetten om dit onbenut arbeidspotentieel aan het werk te helpen.

Levendige en krachtige woonkernen zijn noodzakelijk voor de vitaliteit van onze gemeente. Wij zullen ons inzetten om de kwaliteit van onze kernen te behouden en te versterken. Basisvoorzieningen zijn belangrijk voor de aantrekkelijkheid van onze kernen. Een goede samenwerking met en tussen ondernemers is hierbij noodzakelijk. De komende jaren blijven we ons inzetten voor die samenwerking. We zetten in op nog grotere ondernemersvriendelijkheid. Dat willen we terugzien in een stijgende ranking van MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland.

De agrarische sector is belangrijk in onze gemeente. Agrariërs produceren niet alleen ons voedsel, maar zij zijn ook onze landschapsbeheerders. De laatste jaren staat de agrarische sector onder druk mede door de stikstofproblemen. Dit zorgt voor veel onzekerheid onder agrariërs over hun toekomst. Het is onze ambitie dat het agrarisch bedrijf in onze gemeente blijft voortbestaan met een gezonde en duurzame bedrijfsvoering. We bieden ruimte aan agrariërs voor functieverbreding en stimuleren initiatieven die bijdragen aan de regionale voedselkringloop. We werken samen met hen in provinciaal en regionaal verband aan een toekomstbestendige agrarische sector.

Op dit moment is er een tekort aan ruimte voor bedrijven om te starten, uit te breiden of te verplaatsen in onze gemeente. We onderzoeken met de provincie Utrecht mogelijkheden om Remmerden uit te breiden en intensiever te gebruiken. Als er ruimte is op Remmerden voor bedrijfsvestiging geven wij onze eigen lokale ondernemers voorrang. Een goede ontsluiting van Remmerden blijft belangrijk. We vermijden zoveel mogelijk het grote transportvervoer door onze kernen.

We blijven onderzoek doen naar nieuwe bedrijfslocaties in onze gemeente. Bijvoorbeeld voor een bedrijfsverzamelgebouw voor ondernemers uit Achterberg.

Hier gaan we mee aan de slag:

- We maken een nieuwe economische agenda 2022-2030.
- De gemeente monitort de leegstand in de kernen en neemt actie als hier langdurig sprake van is.
- Waar mogelijk zorgen we voor deregulering, zodat onze ondernemers zich kunnen richten op hun ondernemerschap.
- We activeren inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt, zodat het tekort aan personeel kleiner wordt.
- We sluiten samen met de Regio aan bij het Breed Offensief vanuit de Rijksoverheid.
- Als gemeente geven wij het goede voorbeeld door voldoende stageplekken, werkervaringsplekken aan te bieden voor alle opleidingsniveaus en bieden we kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Het eerder vastgestelde beleid over de zondagopenstelling en de grootschalige evenementen blijft ongewijzigd. De laad- en lostijden op de zondagen sluiten we aan bij de openingstijden.
- We monitoren de gevolgen van de covid-crisis en de oorlog in Oekraïne voor onze ondernemers.
- De basisvoorzieningen in de kernen houden we op orde en verbeteren we in samenwerking met de ondernemers.
- We zorgen voor een verdere uitvoering van het centrumplan Elst.
- We nemen actief deel aan regionale en provinciale beleidsprocessen over natuurherstel en stikstof. (Bijvoorbeeld gebiedsproces Binnenveld en het Regionaal Perspectief Landelijk Gebied) De toekomst van de agrarische sector heeft onze nadrukkelijke aandacht. We stellen capaciteit beschikbaar om te komen tot een vitaal landelijk gebied. We bezoeken onze agrariërs en ondersteunen hen.
- We zorgen voor een goede samenwerking met provincie Utrecht en de Regio Foodvalley en zetten ons in voor uitbreiding van het aantal hectaren bedrijventerrein.
- We geven prioriteit aan lokale MKB-bedrijven bij (her)vestiging op bedrijventerrein Remmerden. Hiervoor ontwikkelen we een sturingsinstrument voor de toewijzing van vrijkomende bedrijfslocaties.
- We stimuleren verduurzaming van bedrijven en gebouwen (o.a. op Remmerden), bijvoorbeeld met zonnepanelen.

Veilige gemeente

Wij willen een gemeente zijn waar inwoners, bezoekers en ondernemers veilig zijn en zich veilig voelen. We zorgen voor de algehele veiligheid van onze inwoners en de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Daarnaast hebben we extra aandacht voor dealen in de openbare ruimte. Ondermijning (de onderwereld vermengt zich met de bovenwereld) is een speerpunt. Een extra speerpunt is digitale (informatie)veiligheid en weerbaarheid. De digitalisering biedt kansen maar ook risico's. Er is een stijging van cyberdreigingen zoals malware en ransomware. De technologische ontwikkelingen volgen elkaar snel op. We zijn steeds meer afhankelijk van informatietechnologie. Een integrale aanpak is noodzakelijk om al deze risico's tegen te gaan. Onze gemeentelijke organisatie bewaart veel (persoons)gegevens. Daarom is het belangrijk dat ook wij digitaal weerbaar zijn.

De druk op handhaving neemt toe en de verdraagzaamheid naar elkaar in de samenleving neemt af. Nu de covidmaatregelen zijn verdwenen, lijken mensen te moeten wennen aan dat er veel meer mensen op straat zijn en bij elkaar komen. De verwachting is dat deze trend voor langere tijd zal duren. In meer gevallen is sprake samenvallende complexe problematiek. We hebben daarom aandacht voor een integrale aanpak. We brengen mensen met elkaar in gesprek en zoeken samen naar een oplossing. We zouden graag zien dat de jaarwisseling voor iedereen mooi en veilig verloopt. Hier hebben we speciale aandacht voor. Een openbare ruimte die netjes verzorgd is draagt bij aan het veiligheidsgevoel.

Hier gaan we mee aan de slag:

- Samen met de vijf gemeenten uit het basisteam Heuvelrug werken we aan een nieuw gezamenlijk integraal veiligheidsplan en uitvoeringsplan. Daarin krijgen ondermijning en digitale veiligheid een belangrijke plek.
- We werken aan de bewustwording van onze inwoners op het gebied van ondermijning.
- Digitale weerbaarheid van onze inwoners is belangrijk daarom zorgen we voor periodieke voorlichting over het herkennen van signalen van cybercrime en over maatregelen die je kunt nemen om te voorkomen dat je slachtoffer wordt. Ook informeren we over hoe te handelen als je toch slachtoffer geworden bent van cybercrime.
- We houden de steeds veranderende digitale dreiging goed in de gaten zodat we weten wat er nodig is als we moeten handelen.
- We testen regelmatig onze weerbaarheid. Hierdoor kunnen we de privacy, veiligheid en informatie van onze inwoners waarborgen en komt onze dienstverlening niet in gevaar.
- Met toezicht, handhaving en met buurtbemiddeling zetten we ons in voor een leefbaar, veilig en gezond Rhenen. We richten ons op het vergroten van de weerbaarheid en verdraagzaamheid van inwoners. Dit doen we door samen in gesprek te gaan en naar oplossingen te zoeken. Waar nodig schuwen we handhavend optreden niet.
- We zorgen voor de fysieke veiligheid van inwoners en bedrijven. Dat doen we met een doelmatige en slagvaardige organisatie van de brandweezorg, crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening.
- We zorgen ervoor dat onze handhavers steeds goed opgeleid zijn voor hun moeilijke en veranderende taak.
- In het jaarlijks handhavingsprogramma bepalen we waar we prioriteiten leggen, dat zorgt ervoor dat we wendbaar blijven.
- We zorgen voor een openbare ruimte die bijdraagt aan het veiligheidsgevoel.

Financiën

Een gezonde financiële huishouding is cruciaal om te kunnen investeren in de samenleving. Het gemeentelijk huishoudboekje moet dus op orde zijn. Rhenen heeft een solide financiële positie. Ook de komende jaren blijven we daarop sturen. De doorrekening van dit akkoord vindt plaats in het collegeprogramma.

De middelen die we van het Rijk ontvangen zijn minder voorspelbaar. Voorbeelden hiervan zijn: de invoering van de Omgevingswet, de herijking van het gemeentefonds en de toekomst van de opschalingskorting. Verder stelt het Rijk de komende jaren voor langdurige en omvangrijke opgaven zoals de energie- en warmtetransitie alleen tijdelijke middelen beschikbaar. Ook verkent het Rijk de mogelijkheden om het belastinggebied voor gemeenten vanaf 2026 te vergroten. Wij volgen al deze ontwikkelingen nauwlettend en anticiperen hierop.

In de begroting zijn structureel gelden gereserveerd voor de uitvoering van dit bestuursakkoord. De meerjarenraming laat overschotten zien tot en met 2025. Pas daarna is er een (forse) teruggang te zien in de uitkering van het gemeentefonds. Dat komt doordat het Rijk vooralsnog alleen voor een aantal jaren extra geld ter compensatie heeft toegezegd. We kunnen deze ruimte in ieder geval op incidentele basis benutten, rekening houdend met de daaropvolgende onzekerheid.

De belangrijkste financiële afspraken zijn:

- Als de financiële contouren duidelijk worden voor 2026 en ombuigingen blijken noodzakelijk dan komen we met concrete plannen en maatregelen.
- De gelden die we van het Rijk krijgen voor het realiseren van de opgaven op gebied van Duurzaamheid en Woningbouw worden toegevoegd aan een (bestemmings)reserve. Deze reserves kunnen aangevuld worden uit fondsen en subsidies die hiervoor beschikbaar zijn. De middelen die bij de jaarrekening niet zijn uitgegeven voor deze opgaven worden ook aan deze bestemmingsreserves toegevoegd.
- Wij streven naar een gematigde ontwikkeling van de belastingdruk voor onze inwoners. We houden rekening met het gewogen inflatiepercentage (inclusief een nacalculatie van het jaar ervoor). Bij de OZB-tarieven geldt dat de waardeontwikkeling op de tarieven wordt gecorrigeerd.
- De leges en bestemmingsheffingen (riolering en afval) zijn 100% kostendekkend.
- Wij zetten ons richting de rijksoverheid in voor het krijgen van realistische en voorspelbare middelen. Daarvoor maken wij gebruik van onze netwerken.
- Bij de planning- en control-cyclus zetten wij in op verdere transparantie en overzichtelijkheid.
- Bij de opstellen van beleid nemen wij indicatoren op om de effectiviteit (maatschappelijke impact) en de efficiency te kunnen meten.

Portefeuilleverdeling

Burgemeester Hans van der Pas

- Coördinatie bestuur en beleid
- Kabinetszaken
- Openbare orde en veiligheid
- Handhaving
- Versterken lokale democratie en participatie
- Digitale samenleving
- Bedrijfsvoering en dienstverlening
- Regio Foodvalley

Wethouder/1^e loco Gert van Laar (SGP)

- Ruimtelijke ontwikkeling
- Wonen
- Ruimtelijke projecten
- Beheer openbare ruimte
- Riolering
- Afvalverwerking
- Vergunningverlening
- Omgevingswet

Wethouder Dick Poortinga (Rhenens Belang)

- Welzijn
- Volksgezondheid en sport
- Kerngericht werken
- Participatiewet
- Economie
- Recreatie en toerisme
- Cultuur (historie)

Wethouder Hans Boerkamp (D66)

- Wet Maatschappelijke Ondersteuning
- Jeugd
- Onderwijs en kinderopvang
- Mobiliteit en bereikbaarheid
- Basismobiliteit
- Financiën en belastingen

Wethouder Bert Fintelman (CDA)

- Gemeentelijk Vastgoed
- Grondbeleid
- Duurzaamheid/klimaat
- Landelijk gebied/buitengebied en natuur
- Milieu
- Nutsbedrijven

gemeente **Rhenen**